

AVRUPA'DA GÖÇ VE MÜLTECİ OLGUSU

DİASPORA ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

Nisan Raporu
Yazan: Zehra HOPYAR

AVRUPA'DA GÖÇ VE MÜLTECİ OLGUSU

TÜRKİYE- AVRUPA BİRLİĞİ GERİ KABUL ANLAŞMASI

İnişli çıkışlı bir ilişkiye sahip olan Avrupa Birliği(AB) ve Türkiye, yaşanmakta olan düzensiz göç kriziyle bir araya gelmiş ve böylece ilişkileri üyelik süreci tek düzeminden çıkmıştır. Söz konusu krizle mücadele yönünde imzalanan Geri Kabul Anlaşması ve neticesinde geliştirilen vize görüşmeleri bu ilişkiyi farklı bir boyuta taşımıştır.

Türkiye özeline geçmeden çok kısa AB'nin geri kabul anlaşmaları tarihinden ve amaçlarından bahsetmek yerinde olacaktır. Konunun detaylıca incelenme gerekçesiyle vize serbestisi kısmı mayıs ayı raporunda detaylandırılacaktır.

Yaklaşık otuz senedir uygulanan geri kabul anlaşmaları, AB üye devlet ve kurumlarının ortak bir göç politikası oluşturma yönündeki çabalarının temelinde yer almaktadır. Ocak ayı raporumuzda bahsedildiği üzere AB, bu çabaları taşıyan çok sayıda anlaşma¹ ile düzensiz göçle mücadele ve sınırlarını kontrol altında tutma girişiminde bulunmuştur. Son yıllarda AB'nin değişen göç politikasının temelini "sorumluluğu üçüncü ülkelere" yükleyen ikili ya da daha çok taraflı geri kabul anlaşmaları oluşturmaktadır.

Geri kabul anlaşması, bir ülkedeki düzensiz yasaklı göçmenleri sınır dışı ederek üçüncü bir ülkeye gönderilmesine denir. Bir ülkenin sadece kendi ülke vatandaşlarını geri kabul yükümlülüğünü ortaya koyan ve tanımlayanlara dar anlamlı geri kabul anlaşmaları denirken sadece kendi ülke vatandaşlarını değil üçüncü ülke vatandaşları ve vatansızları da kabul etmekle yükümlü olduklarına ise geniş anlamlı geri kabul anlaşmaları adı verilmektedir.

Mart ayı raporumuzda da bahsedildiği gibi² AB şu ana kadar on sekiz ülke ile geri kabul anlaşması imzalamıştır. Yaşamakta olduğumuz göç hareketinin yönü Avrupa'ya doğru olduğundan AB bu anlaşmalarla sorumluluğunu üçüncü ülkelere dağıtmayı hedeflemektedir. Bu sorumluluktan kurtulma politikası karşısında anlaşmanın tarafı olan ülkelere vize kolaylığı ya da serbestisi gibi birbirinden farklılık gösteren ayrıcalıklar tanımaktadır. Vize serbestisi tanınacak ülkelere temel haklar, düzensiz göçle mücadele, kamu güvenliği gibi konularda

¹ "Avrupa'da Göç ve Mülteci Olgusu", http://diam.sakarya.edu.tr/sites/diam.sakarya.edu.tr/file/Goc_raporu_Ocak_2016.pdf, Erişim Tarihi: 22.05.2016.

² "Avrupa'da Göç ve Mülteci Olgusu", http://diam.sakarya.edu.tr/sites/diam.sakarya.edu.tr/file/Goc_raporu_mart_2016.pdf, Erişim Tarihi: 22.05.2016.

yapılması gereken reformlar belirtilmekte ve bunların yerine getirilip getirilmediği noktasında AB uzmanları olumlu ya da olumsuz Avrupa Komisyonu'na görüş bildirmektedir. Avrupa Komisyonu yapılanları yeterli bulduysa Avrupa Parlamentosu'na ve AB Konseyi'ne vizelerin kaldırılması yönünde fikir beyan etmektedir.

Vize serbestisi için verilen reform ödevleri, taraf olan ülkeler için gerekli şartların çoğunu içerse de bunların AB'nin iç güvenliğine faydalı olacak yaptırımlar bütününden oluştuğu gerçeğini değiştirmemektedir.

1963 Ankara Anlaşması ve 1973 Katma Protokolü ile Türkiye'nin AB ülkelerine vizesiz seyahat izni vardı. Ancak 1980 darbesiyle çok sayıda kişinin Türkiye'den Avrupa'ya siyasi gerekçelerle göç etmesi üzerine Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına vize uygulanmaya başlanmıştır. İlk olarak Almanya ardından Fransa ve diğer Avrupa ülkeleri bu uygulamayı benimsemiştir.

Kaynak: <http://www.mfa.gov.tr/turkiye-ile-ab-arasinda-vize-serbestisi-diyalogu-mutabakat-metni-ve-geri-kabul-anlasmasi-imzalandi.tr.mfa>

AB ve Türkiye arasında geri kabul anlaşmaları 2003 yılında gündeme gelmesine rağmen müzakerelere 2005 yılında başlanmıştır. Bu süreçten itibaren çok kez kesintiye uğramasına rağmen AB'nin üçüncü ülke vatandaşları ve vatansızların da anlaşma çerçevesine girmesindeki ısrarına karşılık Türkiye de vize serbestisini gündeme getirmiştir. Avrupa'ya düzensiz göç yollarından birinin üzerinde bulunduğu Türkiye'nin bu anlaşmayı yapmasıyla AB sınır kontrolünü sağlama noktasında büyük aşama kat etmiş olacaktır. Türkiye- AB Geri Kabul

Anlaşması 1 Ekim 2014'te yürürlüğe girmiştir.³ Söz konusu tarihte geri kabul ile ilgili yeterli durumda olmayan Türkiye'ye, kapasitesini artırması ve diğer ülkelerle anlaşmayı imzalaması için AB tarafından üç yıl süre tanınmıştır. Bu haliyle Geri Kabul Anlaşması, Türkiye vatandaşlarını, Türkiye ile geri kabul anlaşması olan üçüncü ülke vatandaşlarını ve vatansızları kapsayacak şekilde yürürlüğe girmiş ve Ekim 2017'den itibaren uygulanması öngörülmüştür. Fakat Avrupa'ya düzensiz göçün 2015 yılının yaz dönemine doğru ciddi bir artış göstermesiyle bu tarih öne çekilmiştir.

Düzensiz göçün durdurulamaz hale gelişiyle harekete geçen AB yürütmeye başladığı müzakereler çerçevesinde 29 Kasım 2015 tarihinde Brüksel'de toplanan zirvede Ortak Eylem Planı'na geçilmesini sağlamıştır.⁴ Artık Türkiye ve AB, sınır güvenliği, terörle ve insan tacirleriyle mücadelede ortak hareket edeceklerini açıklamıştır. Bunun neticesinde mecliste Ortak Geri Kabul Komitesi kurulmuş, komitenin 2/2016 kararıyla anlaşmanın uygulanma tarihi 1 Haziran 2016 olarak değiştirilmiştir.⁵ Tarihin öne çekilmesiyle, AB Türkiye'ye göçmenler için kullanılması amacıyla üç milyar Euro maddi yardım ve gerektiğinde teknik destekte bulunacağını belirtmiştir. Yine konuşulmuş olan Türkiye'ye vize serbestisi tanınması da yukarıda bahsettiğimiz üzere Türkiye'nin yerine getirmesi sorumlu tutulmuş kriterlerin yapılması durumunda yakın tarihte başlayabileceği yönünde konuşulmuştur.

2002 yılında Türkiye- Yunanistan arasında imzalanan Geri Kabul Anlaşması gerekçe gösterilerek Ege'den Avrupa'ya devam eden düzensiz göçün önüne geçilmesi için geri kabullerin başlanmasına 7 Mart 2016 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilen Türkiye-AB zirvesinde karar verilmiştir. Buna göre 20 Mart tarihinden itibaren kendi toprakları üzerinden Yunan adalarına geçen tüm düzensiz sığınmacıları Türkiye geri alacak, bunun karşılığında aldığı her Suriyeli sığınmacıya karşılık AB ülkeleri -kendi içlerinde belirledikleri 72 bin kişilik kotanın doldurulacağı ve geri kalanının gönüllülük esasına dayandırılacağı sistemle- bir Suriyeli sığınmacı alacaktır. Ayrıca Türkiye'ye verilmesi planlanan üç milyar Euro maddi yardıma ek olarak AB, gerektiğinde 2018 yılının sonuna kadar üç milyar Euro daha destekte

³ "Türkiye- AB Geri Kabul Anlaşması tam metni", <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/08/20140802-1-1.pdf>, Erişim Tarihi: 22.05.2016

⁴ "Avrupa Komisyonu Ortak Eylem Planı", http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/docs/managing_the_refugee_crisis_-_eu-turkey_join_action_plan_implementation_report_20160210_en.pdf - http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/communication_on_eam_state_of_play_20151014_en.pdf, Erişim Tarihi: 22.05.2016.

⁵ TC ile AB Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma İle Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesi'nin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı, <http://www2.tbmm.gov.tr/d26/1/1-0711.pdf>, Erişim Tarihi: 22.05.2016.

bulunulabilecektir. Yine bu metinde Türkiye'nin yol haritasında belirtilen "üzerine düşen sorumlulukları" yerine getirdiği takdirde vize serbestisinin Haziran 2016'da başlayabileceği de belirtilmiştir.

Söz konusu geri kabul anlaşması, AB'den Türkiye'ye Türkiye'den AB'ye giriş yapan ve sığınmacı statüsünde olan kişilerin diğer tarafa geri gönderilmesi üzerine kuruludur. Fakat bu karşılıklılık durumu AB'den Türkiye'ye göç yoğunluğu olmadığından -en azından- şuan için sadece Türkiye'ye sorumluluk yükleyen bir anlaşma olarak görülmekte ve çok kişi tarafından eleştirilmektedir. Ayrıca anlaşmanın, Birleşik Krallık, İrlanda ve Danimarka'yı kapsamadığını hatırlatmakta fayda olacaktır.

Anlaşma sekiz bölüm 25 maddeden oluşmaktadır. Anlaşmanın birinci bölümünde Türkiye'nin yükümlülüklerinden bahsedilirken ikinci bölümünde AB'nin yükümlülükleri dile getirilmiştir. Üçüncü bölümde geri kabul işlemlerinden, dördüncü bölümde transit işlemlerinden, beşinci bölümde maliyetten, altıncı bölümde verilerin korunması ve bazı hükümlerden, yedinci bölümde yürürlüğe giriş ve uygulamadan ve son bölümde ise nihai hükümlerden bahsedilmiştir.

Türkiye ile AB arasında imzalanan Geri Kabul Anlaşması'na göre:⁶

Üçüncü ülke vatandaşlarının ve vatansız kişilerin geri kabulüne dair (Madde 4);

1. Kişiler, geri kabul başvurusunun ibrazı sırasında Türkiye topraklarından üye devlet topraklarına doğrudan girmiş ve Türkiye'nin düzenlediği geçerli bir vizeye sahip ise,
2. Türkiye tarafından çıkarılan bir oturma iznine sahip ise,
3. Türkiye topraklarında kaldıktan veya transit geçişten sonra üye devletin topraklarına yasadışı ve doğrudan giriş yapmış ise, geri kabul edileceklerdir.

Aynı maddenin ikinci paragrafına ait olan aşağıdaki durumlar için ise geri kabul yükümlülüğü yoktur:

1. Üçüncü ülke vatandaşı veya vatansız kişi sadece Türkiye'nin uluslararası havalimanından transit uçuş için geçmiş ise,
2. Talepte bulunan üye ülke, üçüncü ülke vatandaşı veya vatansız kişiye kendi topraklarına girmeden önce veya sonra talep eden üye devlet topraklarına giriş için

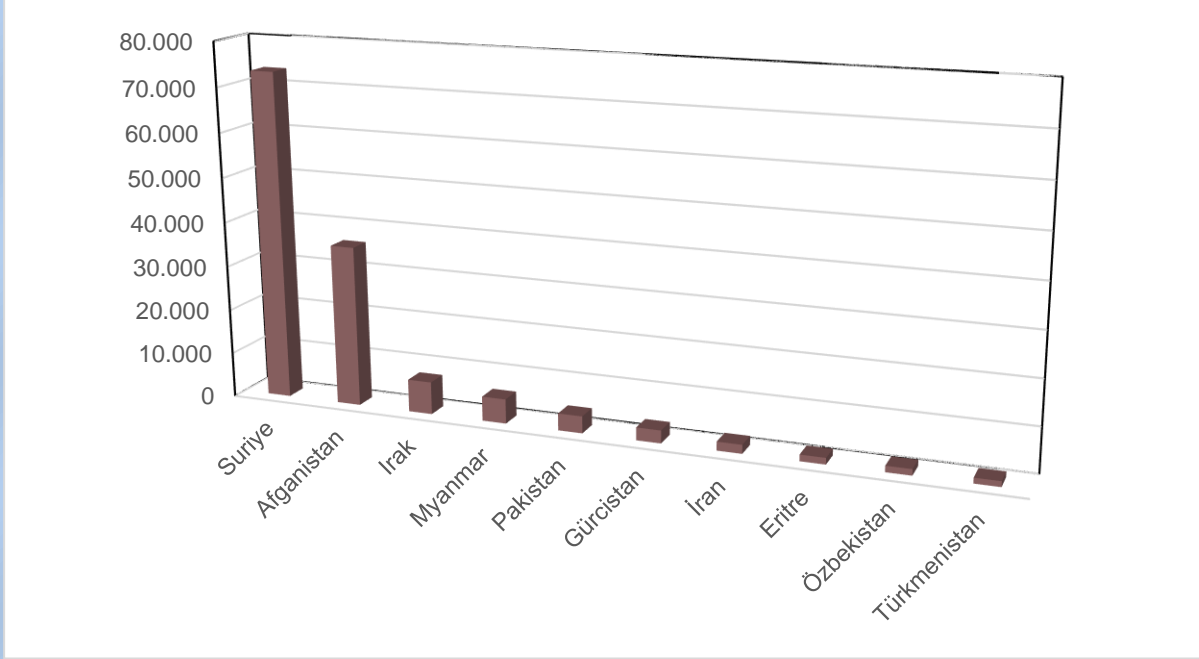
⁶ "Proposal for a Council Decision of [...] concerning the conclusion of the Agreement between the European Union and the Republic of Turkey on the readmission of persons residing without authorisation", <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0239:FIN:EN:PDF>, Erişim Tarihi: 22.05.2016.

⁷ I. Bölümün 3.maddesi Türkiye'nin kendi ülke vatandaşlarının geri kabulüne dair maddeleri içermektedir. Fakat diğer ülke vatandaşları ve vatansızların kabulüne dair olası uygulamalar çok tartışmalı olduğundan 4.maddenin içeriğine dair ayrıntılı bilgi verilmiştir.

kullanılan vize veya oturma izni varsa ve o kişi Türkiye tarafından düzenlenmiş daha uzun süreli vize veya oturma iznine sahip değilse,

3. Üçüncü ülke vatandaşı veya vatansız kişi, talep eden üye ülkenin topraklarına vizesiz giriş hakkına sahipse.

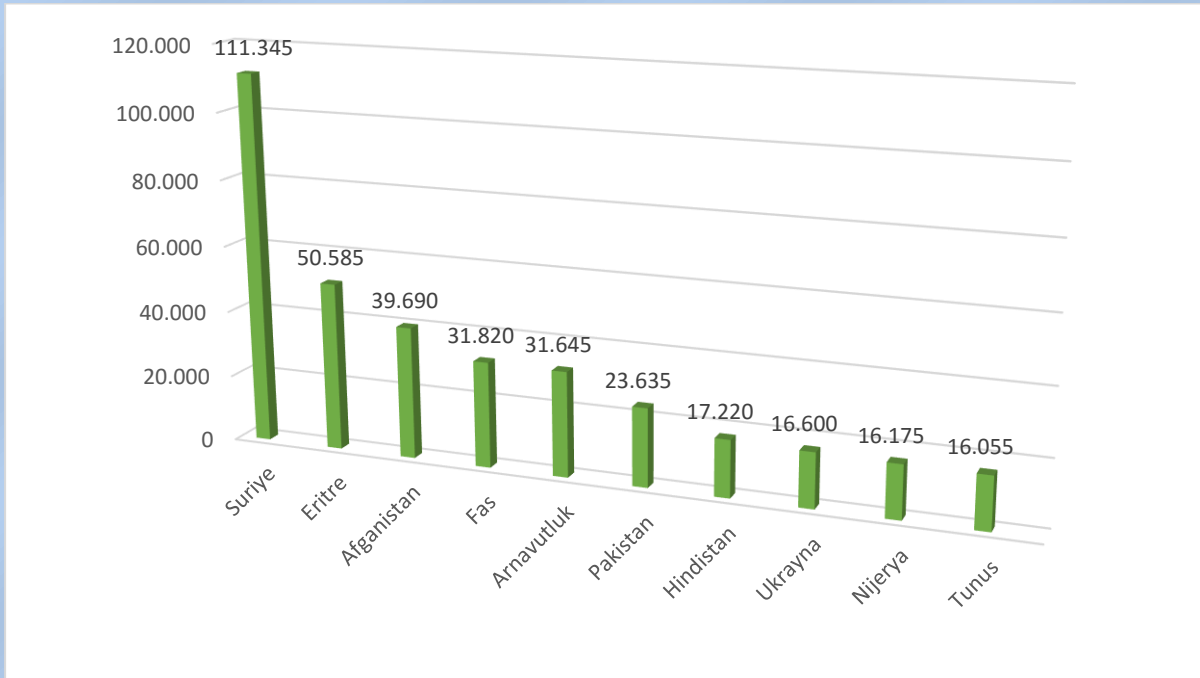
TABLO 1: 2015 YILINDA YAKALANAN DÜZENSİZ GÖÇMENLER*

*Dzensiz göçmenlerden sadece ilk on uyruk grafikte gösterilmiştir. Toplam dzensiz göçmen sayısı 146.485'tir. Kaynak: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

Yoğunlaşan sığınmacı ve mülteci sayısı karşısında ve geri kabul anlaşması sürecinde durumu iyi yönetmek adına hareket geçen Türkiye hükümeti, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ile İçişleri Bakanlığı bünyesinde Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM)'nü kurmuştur.⁸ Yine bu bağlamda Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlı olan ve onun sorumluluğunda bulunan kabul ve geri gönderme merkezleri GİGM'e bağlanmıştır.

TABLO 2: 2014 YILINDA AB'DE BULUNAN DÜZENSİZ GÖÇMEN SAYISI*

* Düzensiz göçmenlerden sadece ilk on uyruk grafikte gösterilmiştir. Toplam düzensiz göçmen sayısı 625.565'tir. Kaynak: Eurostat

Birlik üyesi bir ülke tarafından mülteci statüsüne ulaşmış ya da sığınma talebinin değerlendirmede olduğu süreçte hem insan hakları bağlamında hem de GKA çerçevesinde söz konusu insanların geri gönderilmeleri doğru değildir. Fakat Avrupa Parlamentosu'nun uluslararası korumaya ilişkin direktifinin 35 ve 38. Maddelerinde ayrıntılı açıkladığı “ilk sığınma ülkesi” ve “güvenli üçüncü ülke” olarak nitelenen ülkelere geri gönderilmelerinin önünü açmıştır.⁹

İltica başvurusunda bir ülkenin “ilk sığınma ülkesi” kabul edilebilme kriterleri:

1. Başvuran kişiye mülteci statüsü tanınmış ya da tanınabilecek olması,
2. Başvuran kişinin kendi ülkesine zorla gönderilemeyecek olması ve kişiye koruma sağlanması,

İltica başvurusunda bir ülkenin “güvenli üçüncü ülke” kabul edilme kriterleri:

1. Başvuran kişi ırkı, dini, milliyeti, herhangi bir sosyal gruba ait oluşu veya siyasi fikri sebebiyle hayatı ve özgürlüğünün tehdit edilememesi,
2. 2011/95/EU direktifinde tanımlandığı gibi ciddi bir zarar riskinin bulunmaması

⁹ Directive 2013/32/Eu Of The European Parliament And Of The Council Of 26 June 2013 On Common Procedures For Granting And Withdrawing International Protection (Recast), <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0032&from=en> , E.T: 26.05.2016.

3. Cenevre Sözleşmesi'ndeki geri gönderilmeme ilkesine göre kişinin zorla geri gönderilemeyeceği,
4. Kişinin uluslararası hukukta yer alan işkence, zalimce ve insanlık dışı yaptırımlarla karşılaşacağı bir yere gönderilemeyeceği,
5. Cenevre Sözleşmesince kişiye mülteci olarak tanınma imkânının olması.

Bu tanımlamalardan yola çıkarak çok tartışılan “coğrafi çekince” kavramına değinmek yerinde olacaktır. 1951 Cenevre Sözleşmesi'ne Türkiye tarafından konulan coğrafi sınırlama ile Avrupa dışından gelenlere mülteci statüsü tanınmamaktaydı. Bu sebeple de Türkiye güvenli üçüncü ülke olarak kabul görememekteydi. Fakat bitmeyen göç hareketine son yıllarda Suriye iç savaşından kaçarak Türkiye'ye sığınanların sayısının ciddi boyuta ulaşmasıyla sözleşmedeki coğrafi çekinceye rağmen Türkiye Suriyeli sığınmacılara kapılarını açmış ve onlara geçici koruma sağlayarak¹⁰ bazı haklar da tanımıştır.¹¹ Bu sayede Türkiye, ilk sığınma ülkesi kabul edilebilir hale gelmiştir. Bununla ilişkili olarak Türkiye-AB arasındaki mutabakata göre Yunanistan'dan Türkiye'ye iadesi başlayan sığınmacıların Türkiye tarafından kabul edilmesi de Türkiye'nin coğrafi çekinceyi kaldırarak yaptığı hukuki düzenlemeler sayesinde gerçekleşmiştir.

Yunanistan'ın Türkiye'yi güvenli üçüncü ülke ilan etme söylemleriyle başlayan bir diğer tartışma da Türkiye'nin güvenli üçüncü ülke olup olmadığıdır. Yaklaşık bir senedir ciddi şekilde hissedilen Türkiye'deki şiddet içerikli eylemler eleştirilerek ülkenin güvenli bir ülke olarak adlandırılmayacağıdır. Bunun yanında -bilhassa- uluslararası organizasyonlar, güvenli üçüncü ülke referansı ile sığınmacıların geri gönderilmesinin temel insan haklarına aykırı olduğunu savunarak bu yönde raporlar yayınlamışlar ve Türkiye tarafından Cenevre sözleşmesine konulan coğrafi çekince ile birlikte Türkiye'nin sığınmacılarla ilgili gerekli altyapıya sahip olmadığını belirtmişlerdir.¹²

¹⁰ “Geçici Koruma Yönetmeliği”, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/10/20141022-15-1.pdf>, Erişim Tarihi: 26.05.2016.

¹¹ “Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik”, <http://www.asylumineurope.org/sites/default/files/resources/regulationworkpermits.pdf>, Erişim Tarihi: 26.05.2016

¹² “EU-Turkey Summit: Don't wash hands of refugee rights”, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2016/03/eu-turkey-summit-refugees/>, Erişim Tarihi: 26.05.2016.

Yine bu konuyla ilişkili görülebilecek başka bir örnek de Birleşik Avrupa Solu (UEL)'dan gelmiştir. UEL Başkanı, “mültecilerin gönderildiği Türkiye'nin insan haklarını ciddiye almayan ve kendi vatandaşlarını dahi göçe zorlayan bir ülke olduğunu vurgulamıştır.”¹³

Tüm yaşananlar sayılara indirgenerek politik kazanç sağlama kaygısından ayrılamamıştır. GKA'yı Türkiye, AB ülkeleri için vize muafiyeti olarak açıklarken AB de göçmenleri kendi sınırlarından uzak tutma aracı olarak kamuoyuna yansıtmaktadır.

Kaynak: <http://multeci.org.tr/faliyet-detay.aspx?Id=39>

Ortak Eylem Planı çerçevesinde 4 Nisan günü 202 kişi Yunanistan'dan Türkiye'ye gönderildi. Yunan otoritelerine göre¹⁴ “İzmir-Dikili Limanına, Midilli Adasından 2 bot ile 136 kişi ve Sakız Adasından kalkan 1 bot ile de 66 kişi getirildi. Yunan birimlerinin verdiği bilgiye göre Midilli Adasından gelen 136 kişiden 135'i erkek, 1'i kadın. Uyuşukları ise 124 Pakistanlı, 3 Bangladeşli, 1 Iraklı, 2 Hindistanlı, 4 Sri Lankalı ve 2 Suriyeli (gönüllü geri dönüş). Sakız Adasından gelen 66 göçmen 56'sı erkek, 10'u kadın. Uyuşuklara göre ise 42 Afgan, 10 İranlı, 6 Pakistanlı, 1 Hindistanlı, 1 Somalili, 1 Fil Dişi Sahilli ve 5 Kongolu.”

¹³ “Birleşik Avrupa Solu'ndan Geri Kabul Anlaşması Açıklaması” , <https://bianet.org/bianet/siyaset/174224-birlesik-avrupa-solu-ndan-geri-kabul-anlasmasi-aciklamasi>, Erişim Tarihi: 26.05.2016.

¹⁴ “Greece returns 202 migrants and refugees to Turkey with Frontex's assistance” , <http://www.amna.gr/english/article/13440/Greece-returns-202-migrants-and-refugees-to-Turkey-with-Frontex%E2%80%99s-assistance>, Erişim Tarihi: 26.05.2016.

Kaynak: www.bianet.org

Söz konusu planı protesto etmek ve gözlem yapmak için Dikili’de olan aktivist ve sivil toplum örgütlerinden bir grup “Sınırları açın, geri dönüşleri durdurun” pankartlarıyla bu anlaşmanın utanç verici olduğunu söylemişlerdir.¹⁵

Türkiye’ye geri kabul edilen kişiler İzmir il göç idaresi tarafından kimlikleri doğrulandıktan sonra merkezlere götürülmek amacıyla otobüslere bindirildiler. İzmir Valisi’nin açıklamasına göre, “Suriyelilerin havayolu ile Adana Şakir Paşa Havalimanına gönderileceğini, oradan da Suriye sınırına yakın illerde bulunan barınma merkezlerine sevk edileceklerini; geri kalan göçmenlerin ise otobüs ile Kırklareli’nde bulunan Geri Gönderme Merkezine ve oradan da kendi ülkelerine geri gönderileceğini ifade etti.”¹⁶

Amnesty GKA çerçevesinde Türkiye’ye gönderilecek mültecilerin bulunduğu Midilli ve Sakız merkezlerine giderek yaptığı görüşmeler neticesinde mültecilerin ciddi bir belirsizlik ve korku içinde çok kötü şartlarda yaşadıklarını belirtmiştir. Kampta 3150 kişinin barındığını belirtirken

¹⁵ Yunanistan’dan Getirilen Mülteciler Kırklareli’ne Götürülüyor, Ya Sonra?, <http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/173619-yunanistan-dan-getirilen-multeciler-kirklareli-ne-goturuluyor-ya-sonra>, Erişim Tarihi: 26.05.2016.

¹⁶ “İzmir Valisi: ‘5 bin mülteci Bodrum ve Kuşadası’ndan alınacak”, <http://www.iha.com.tr/haber-izmir-valisi-5-bin-multeci-bodrum-ve-kusadasindan-alinacak-548913/>, Erişim Tarihi: 26.05.2016.

insanların kendi gelecekleriyle ilgili bilgi alamadığı ve yasal yardıma ulaşamadıklarını da eklemiştir.¹⁷

GKA, AB üyesi ülkeler ve Türkiye için avantajlar barındırsa da söz konusu sığınmacılar için belirsiz hayatları ve hayatta kalma mücadeleleri için yeni belirsizliklerin ve haksızlıkların kapısını açmaktadır. Çok sayıda insan hakları örgütünün de dile getirdiği gibi sığınma hakkı pazarlık konusu yapılamayacak temel insan haklarından olmasına rağmen yetkililerin belirlediği şartlarla kâğıt üzerinde karar verilen ve ülke liderlerinin siyasi hırs ve hesaplaşmalarının malzemesi haline getirilmiştir.

---

¹⁷ “Yunanistan: Sakız ve Midilli’de mülteciler korkunç koşullarda alıkonuluyor”, <http://amnesty.org.tr/icerik/2/1828/yunanistan-sakiz-ve-midilli>, Erişim Tarihi: 26.05.2016.

KAYNAKÇA

- ❖ “Avrupa’da Göç ve Mülteci Olgusu”,
http://diam.sakarya.edu.tr/sites/diam.sakarya.edu.tr/file/Goc_raporu_Ocak_2016.pdf,
ErişimTarihi: 22.05.2016.
- ❖ “Avrupa’da Göç ve Mülteci Olgusu”,
http://diam.sakarya.edu.tr/sites/diam.sakarya.edu.tr/file/Goc_raporu_mart_2016_rapor.pdf, ErişimTarihi: 22.05.2016.
- ❖ “Avrupa Komisyonu Ortak Eylem Planı”, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/docs/managing_the_refugee_crisis_-_eu-turkey_join_action_plan_implementation_report_20160210_en.pdf
http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/communication_on_eam_state_of_play_20151014_en.pdf, ErişimTarihi: 22.05.2016.
- ❖ “Birleşik Avrupa Solu'ndan Geri Kabul Anlaşması Açıklaması”,
<https://bianet.org/bianet/siyaset/174224-birlesik-avrupa-solu-ndan-geri-kabul-anlasmasi-aciklamasi>, ErişimTarihi: 26.05.2016.
- ❖ Directive 2013/32/Eu Of The European Parliament And Of The Council Of 26 June 2013 On Common Procedures For Granting And Withdrawing International Protection (Recast),<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0032&from=en>, ErişimTarihi: 26.05.2016.
- ❖ EU-Turkey Summit: Don't wash hands of refugee rights,
<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2016/03/eu-turkey-summit-refugees/>,
ErişimTarihi: 26.05.2016.
- ❖ “Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik”,http://www.asylumineurope.org/sites/default/files/resources/regulationw_orkpermits.pdf, ErişimTarihi: 26.05.2016.

- ❖ “Geçici Koruma Yönetmeliği”,
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/10/20141022-15-1.pdf>, Erişim Tarihi:
 26.05.2016.
- ❖ “Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Taşra Teşkilatı Kuruluş, Görev Ve Çalışma Yönetmeliği”, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/11/20131114-4.htm>,
 Erişim Tarihi: 26.05.2016.
- ❖ “Greece returns 202 migrants and refugees to Turkey with Frontex’s assistance” ,
<http://www.amna.gr/english/article/13440/Greece-returns-202-migrants-and-refugees-to-Turkey-with-Frontex%E2%80%99s-assistance>, Erişim Tarihi: 26.05.2016.
- ❖ “İzmir Valisi: '5 bin mülteci Bodrum ve Kuşadası'ndan alınacak” ,
<http://www.iha.com.tr/haber-izmir-valisi-5-bin-multeci-bodrum-ve-kusadasindan-alinacak-548913/>, Erişim Tarihi: 26.05.2016.
- ❖ “Proposal for a Council Decision of [...] concerning the conclusion of the Agreement between the European Union and the Republic of Turkey on the readmission of persons residing without authorisation”, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0239:FIN:EN:PDF>,
 Erişim Tarihi: 22.05.2016.
- ❖ “TC ile AB Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma İle Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesi'nin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı”, <http://www2.tbmm.gov.tr/d26/1/1-0711.pdf>, Erişim Tarihi: 22.05.2016.
- ❖ “Türkiye- AB Geri Kabul Anlaşması tam metni”,
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/08/20140802-1-1.pdf>, Erişim Tarihi:
 22.05.2016.
- ❖ “Yunanistan'dan Getirilen Mülteciler Kırklareli'ne Götürülüyor, Ya Sonra?”,
<http://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/173619-yunanistan-dan-getirilen-multeciler-kirklareli-ne-goturuluyor-ya-sonra>,. Erişim Tarihi: 26.05.2016.
- ❖ “Yunanistan: Sakız ve Midilli'de mülteciler korkunç koşullarda alıkonuluyor” ,
<http://amnesty.org.tr/icerik/2/1828/yunanistan-sakiz-ve-midilli>, Erişim Tarihi:
 26.05.2016